

Samling af Afgørelser

Sag C-59/19

Wikingerhof GmbH & Co. KG
mod
Booking.com BV

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bundesgerichtshof)

Domstolens dom (Store Afdeling) af 24. november 2020

»Præjudiciel forelæggelse – samarbejdet om civilretlige spørgsmål – forordning (EU) nr. 1215/2012 – retternes kompetence – artikel 7, nr. 1) og 2) – specielle kompetenceregler i sager om erstatning uden for kontrakt – søgsmål med påstand om forbud mod handelspraksis, der hævdes at være i strid med konkurrenceretten – anbringende om misbrug af en dominerende stilling som følge af den handelspraksis, som kontraktbestemmelserne indebærer – onlineplatformen Booking.com, der benyttes til reservation af overnatningssteder«

1. *Samarbejdet om civilretlige spørgsmål – retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område – forordning (EU) nr. 1215/2012 – specielle kompetenceregler – kompetence i sager om erstatning uden for kontrakt – begreb – erstatningssøgsmål, der ikke vedrører sager om kontraktforhold*
[Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1215/2012, art. 7, nr. 1), litra a), og art. 7, nr. 2)]

(jf. præmis 23)

2. *Samarbejdet om civilretlige spørgsmål – retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område – forordning (EU) nr. 1215/2012 – specielle kompetenceregler – kompetence i sager om kontraktforhold – kompetence i sager om erstatning uden for kontrakt – kriterier for afgrænsning mellem sager om kontraktforhold og sager om erstatning uden for kontrakt – påstand fremsat mellem kontraktparter – hensyntagen til den forpligtelse, der danner grundlag for denne påstand*
[Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1215/2012, art. 7, nr. 1) og 2)]

(jf. præmis 26 og 31-33)

3. *Samarbejdet om civilretlige spørgsmål – retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område – forordning (EU) nr. 1215/2012 – specielle kompetenceregler – kompetence i sager om erstatning uden for kontrakt – begreb – sag om at bringe handelspraksis i forbindelse med et kontraktforhold, som forbinder sagsøgeren*

*og sagsøgte, til ophør – sag støttet på et anbringende om misbrug af dominerende stilling og overtrædelse af konkurrenceretten – omfattet
[Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1215/2012, art. 7, nr. 2)]*

(jf. præmis 33-38 og domskonkl.)

Resumé

Et hotel, som anvendte platformen Booking.com, kunne i princippet sagsøge denne platform ved en ret i den medlemsstat, hvor dette hotel havde hjemsted, med henblik på at bringe et eventuelt misbrug af dominerende stilling til ophør

Selv om den således anfægtede adfærd udvist i forbindelse med et kontraktforhold, fandt den specielle kompetenceregulering i sager om erstatning uden for kontrakt, som fastsat i Bruxelles Ia-forordningen, anvendelse herpå

Wikingerhof GmbH & Co. KG, et tysk selskab, som driver et hotel i Tyskland, indgik i 2009 en kontrakt med Booking.com BV, et selskab efter nederlandsk ret med hjemsted i Nederlandene, som driver en platform, der benyttes til reservation af overnatningssteder. Der var tale om en standardkontrakt fra Booking.com, hvori der bl.a. bestemtes følgende: »Hotellet erklærer, at det har modtaget en kopi af de almindelige forretningsbetingelser, version 0208, [...] fra Booking.com. Disse findes online på Booking.coms hjemmeside [...]. Hotellet bekræfter at have læst, forstået og accepteret betingelserne. Betingelserne er en grundlæggende del af den foreliggende kontrakt [...]«. Efterfølgende ændrede Booking.com flere gange disse almindelige forretningsbetingelser, der var tilgængelige på selskabets extranet.

Wikingerhof modsatte sig skriftligt, at der til kontrakten med Booking.com blev føjet en ny version af de almindelige forretningsbetingelser, som Booking.com den 25. juni 2015 havde meddelt sine medkontrahenter. Wikingerhof var af den opfattelse, at selskabet ikke havde noget andet valg end at indgå denne kontrakt og tåle de efterfølgende ændringer af Booking.coms almindelige forretningsbetingelser på grund af sidstnævntes dominerende stilling på markedet for hotelformidlingsydelser, selv om visse former for praksis udvist af Booking.com var urimelige og dermed i strid med konkurrenceretten.

Wikingerhof anlagde derefter sag ved Landgericht Kiel (den regionale ret i første instans i Kiel, Tyskland) med påstand om, at det blev forbudt Booking.com i) at tilføje betegnelsen »fordelagtig pris« eller »nedsat pris« til den af hotellet fastsatte pris på hotelreservationsplatformen uden Wikingerhofs samtykke, ii) at afskære Wikingerhof fra at få adgang til de kontaktoplysninger, som dets aftalepartnere har angivet på denne platform, og iii) at gøre placeringen i søgeresultaterne af det hotel, der drives af Wikingerhof, betinget af en provision på over 15%. Landgericht Kiel fastslog, at den ikke kunne påkende sagen på grund af manglende stedlig og international kompetence, hvilket blev stadfæstet efter appel til Oberlandesgericht Schleswig (den regionale appeldomstol i Slesvig, Tyskland). Ifølge sidstnævnte ret var der i det foreliggende tilfælde, ud over at de tyske retter savnede almindelig kompetence i medfør af forordning nr. 1215/2012¹ (Bruxelles Ia-forordningen), idet Booking.com havde hjemsted i Nederlandene, heller ikke tale om specielt værneting, hverken på grundlag af reglerne om sager om opfyldelse af en kontraktlig forpligtelse i henhold til artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012) eller reglerne om sager om erstatning uden for kontrakt i henhold til denne forordnings artikel 7, nr. 2).

¹ – Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12.12.2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1).

I forbindelse med behandlingen af den revisionsanke, som Wikingerhof iværksatte, og hvorved selskabet gjorde gældende, at Oberlandesgericht Schleswig (den regionale appeldomstol i Slesvig) fejlagtigt havde fundet, at den foreliggende sag ikke henhørte under dens kompetence i sager om erstatning uden for kontrakt, forelagde Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) Domstolen et præjudicielt spørgsmål.

Domstolen blev således anmodet om at tage stilling til, hvorvidt artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 fandt anvendelse på en sag, hvori der er nedlagt påstand om, at en part tilpligtes at undlade at udvise visse former for adfærd i forbindelse med et kontraktforhold mellem sagsøgeren og sagsøgte, og som er støttet på et anbringende om sidstnævntes misbrug af dominerende stilling i strid med konkurrenceretten.

Domstolens bemærkninger

Som svar på dette spørgsmål bemærkede Domstolen, at anvendelsen af enten artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012 eller dennes artikel 7, nr. 2), bl.a. afhænger af prøvelsen, der foretages af den ret, for hvilken sagen er anlagt, af de særlige betingelser, der er fastsat i disse bestemmelser. Når en sagsøger således påberåber sig en af de nævnte regler, er det i denne henseende nødvendigt for den ret, for hvilken sagen er anlagt, at efterprøve, om sagsøgerens påstande, uanset hvordan de kvalificeres i national ret, er af kontraktretlig karakter eller derimod af erstatningsretlig karakter som omhandlet i denne forordning. For at afgøre, om en påstand fremsat mellem kontraktsparter vedrører »sager om kontraktforhold« eller »sager om erstatning uden for kontrakt« som omhandlet i forordning nr. 1215/2012, skal den ret, for hvilken sagen er anlagt, navnlig undersøge, om den forpligtelse, der danner grundlag for denne påstand, støttes på kontraktforhold eller på erstatning uden for kontrakt.

En sag er således en sag om kontraktforhold som omhandlet i artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012, hvis fortolkningen af kontrakten mellem sagsøgte og sagsøger forekommer nødvendig for at fastslå lovligheden eller, i modsætning hertil, retsstridigheden af den adfærd, som sidstnævnte foreholder førstnævnte. Når sagsøgeren i stævningen derimod gør regler om ansvar uden for kontrakt gældende, nemlig overtrædelse af en forpligtelse pålagt ved lov, og det ikke forekommer nødvendigt at undersøge indholdet af den med sagsøgte indgåede kontrakt for at vurdere, om den adfærd, der foreholdes sagsøgte, er lovlig eller ulovlig, vedrører grundlaget for søgsmålet, idet denne forpligtelse pålægges sagsøgte uafhængigt af denne kontrakt, sager om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012.

I den foreliggende sag havde Wikingerhof i stævningen gjort gældende, at der var sket en overtrædelse af den tyske konkurrenceret, som fastsætter et generelt forbud mod misbrug af dominerende stilling, uafhængigt af enhver kontrakt eller andet frivilligt tilsagn. Hovedspørgsmålet i hovedsagen var således om Booking.com havde misbrugt sin dominerende stilling som omhandlet i konkurrenceretten. For at fastslå lovligheden eller retsstridigheden i forhold til disse regler af den praksis, der foreholdtes Booking.com, var det imidlertid ikke nødvendigt at fortolke kontrakten mellem parterne i hovedsagen, idet en sådan fortolkning højst var nødvendig for at fastslå indholdet af denne praksis.

Domstolen konkluderede, at sagen anlagt af Wikingerhof, for så vidt som den støttedes på en lovmæssig forpligtelse til at afstå fra ethvert misbrug af dominerende stilling, var en sag om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 med forbehold for den forelæggende rets efterprøvelse.